

Att hantera stora utmaningar RL justerar

Länsförbundet gick in i en verksamhetsperiod som präglades av en stark offensiv. Ett flertal större projekt presenterades 2014, varav Skåne visar vägen, som drevs av en trio från Malmökretsen, blev en stor framgång och Klimatfestivalen som kulmen, medan övriga inte nådde fram.

När vi nu lägger två år till handlingarna är det med stora, budgeterade underskott. Arv har möjliggjort offensiva satsningar, främst i syfte att få nytt blod i våra hotade kretsar som kämpar hårt för att attrahera nya krafter.

Det här arbetet vill vi fortsätta, men ett övergripande mål måste vara att få en budget i balans. Det kräver ny strategi på intäktssidan, kombinerat med att riksföreningen på allvar visar att den regionala och lokala gräsrotsrörelsen spelar en roll också i framtiden. Det finansiella stöd som regionerna får är både otillräckligt och djupt orättvist sett till hur intäkterna tillförs riksorganisationen.

Under de två senaste åren har vi förändrat den ekonomiska administrationen och därmed gjort stora besparingar, samtidigt som vi fått bättre kontroll över ekonomin. Vi har också utvecklat styrelsens arbete och inte minst har grunden lagts för en fruktbar framtid för Hörjelgårdens fortsättning.

Vi har hanterat stora utmaningar, men mycket återstår. Hur får vi gräsrotsrörelsen att leva? Hur bli vi en stark påverkare i miljö- och klimatarbetet och samtidigt inspiratörer till naturupplevelser?

Det finns en grund att bygga vidare på, där ett stort arbete väntar för länsförbundet för att ge det stöd som kretsarna efterfrågar och behöver.

KANSLI, ADMINISTRATION OCH EKONOMI

ANSVARIGA: STYRELSEN

Styrelsen har genomfört ett omfattande utvecklingsarbete, där styrelse och anställda tillsammans arbetat med frågor som spänner från visions- och strategiarbete till kanslifunktioner, administrativa rutiner och system, arbetsmiljö, värdegrund med mera. Detta arbete ger en stabil grund för en fortsättning, som omfattar en översyn av administration, säkerhet, backup med mera. Avtal för telefoni ska ses över och en arbetsgrupp ska se över alternativ för kansliets lokalisering.

OFFENSIV KOMMUNIKATION OCH DIGITAL NÄRVARO

ANSVARIGA: STYRELSEN, KANSLIET

Kommunikation är en viktig del av vår verksamhet och av stor betydelse i alla delar. Ambitionsnivån är att utveckla informationsbiten både internt till medlemmarna och externt för att nå fler. Vi vill också driva mer opinionsbildning, genom att utveckla både kontakter med media och trycket i sociala medier.

Vi vill gå vidare med att hjälpa och stimulera kretsarna att synas i sociala medier och med en ökad satsning på närvaro hos kretsarna från styrelsens sida.

egna kampanjer i desamma, ta fram företagspaket för kickoffer, nyhetsbrev till alla medlemmar vi har e-post till, nya skyltar på platser där vi idag har gammalt material samt ett utökat kursprogram. Ett led i att kunna genomföra detta är anställningen av en kommunikatör, vilket genomfördes under hösten 2016.

En betaversion av vår mobilapplikation till Skånes natur och kretsarnas aktiviteter blev klar hösten 2016. Appen ska utökas framöver.

De slutsatser, tips och rapporter som togs fram av projektet Skåne Visar Vägen ska följas upp och fortsatt spridas för att stimulera mer engagemang.

OMSTÄLLNING SKÅNE MAGNUS SKRIVER

Avvaktar med detta: Omställningsprojektet med Studieförbundet m fl ska inkorporeras med övriga planen. Film ska produceras som vi ska vara med i eller bidra till. Kurser, föreläsningar, Café Planet

VOLONTÄRVERKSAMHET

ANSVARIGA: KANSLIET, RESPEKTIVE PROJEKTANSVARIG

Många kretsar efterlyser fler engagerade. Samtidigt är det allt fler och särskilt yngre som efterlyser konkreta uppdrag att genomföra i vår förening. Att upprätta volontärsuppdrag av olika slag, ett kontinuerligt utbud och rutiner för detta är därför av mycket stor vikt för att lägga grund för mer engagemang både regionalt och lokalt. Uppdragen kan exempelvis utgöras av att beskriva smultronställen (till app och hemsida), att hjälpa kretsar med hemsidor och aktivitetskalender, E-postdetektiver, att röja och slått/ praktisk naturvård (Hörjel och kretsars ängar), mata storkar, översätta program med mera till andra språk, genomföra butiksundersökningar och vara funktionärer på utställningar, event och mässor.

STÖTTA KRETSAR SOM SATSAR PÅ PUBLIKA ARRANGEMANG

ANSVARIGA: KANSLIET, STYRELSEN, BERÖRDA KRETSAR

Vi ska uppmuntra och stödja kretsar som arrangerar publika arrangemang och om möjligt ska vi närvara själva. Ta fram färdiga paket med material som affischer, foldrar och Beach-flaggor. De utställningar som vi tagit fram finns ska tillgängliggöras (Hav, Jätteträd, Weimarck). Syftet är att öka intresset för föreningen via närvaro på arrangemang med många besökare med bred målgrupp. Exempel på arrangemang kan vara Malmö Garden Show, den stora trädgårdsfesten på Sofiero, Naturfestivalen i Göinge, Klimatfestivalen, Ekorundan,

BIOLOGISK MÅNGFALD

ANSVARIGA: STYRELSEN, KANSLIET, STIFTELSEN HÖRJELGÅRDEN, EMMA CHRISTENSEN, HÖRJELGÅRDENS VÄNNER PETER ALBINSON, LEDNINGSGRUPP FÖR STORKPROJEKTET

Under denna rubrik sorterar vi många av våra verksamhetsområden.

HÖRJELGÅRDEN

På Hörjel sker praktisk naturvård i form av skötsel och återskapande av värdefulla miljöer från 1700-talets skånska kulturlandskap. Hörjelgården verkar för att sprida kunskap och intresse för det äldre kulturlandskapets miljöer och synliggöra samspelet mellan människa och landskap. Genom lägerskolor, studiedagar, natur- och miljövårdskurser, guidningar, evenemang och praktiska naturvårdsdagar. Hörjelgårdens pedagogiska verksamhet är öppen för alla. Gårdens marker utgör grund för undervisningen.

Styrelsen ska tillsammans med berörda aktörer framöver förtydliga roller och ansvarsområden. Kansliet har fokus på att marknadsföra Hörjelgården tillsammans med övriga aktörer. Under 2017 ska ett arrendeavtal med Stiftelsen Hörjelgården upprättas.

KRONHJORT

En särskild arbetsgrupp arbetar med att informera om den skånska nominatrasen av kronhjort i syfte att säkerställa dess fortlevnad. En hemsida ska tas fram under 2017 med sammanställning av aktuell forskning, tips på hur, när och var man kan uppleva kronhjort, med mera.

BIOLOGISK MÅNGFALD I SKÅNE 2017

För fjärde gången ska denna konferens arrangeras som vi står som huvudman för, vilket innebär att vi ansvarar för ekonomi, ansökningar, avtal med föreläsare, redovisning och samordning. BMS genomförs tillsammans med Lunds Botaniska Förening, Entomologiska Sällskapet i Lund, Puggehatten Skånes Mykologiska Förening, Skånes Ornitologiska Förening, Länsstyrelsen i Skåne och Studieförbundet i Skåne-Blekinge.

Konferensen ska utgöra en mötesplats för alla som är intresserade av den biologiska mångfalden i Skåne. Detta omfattar yrkesverksamma inom kommuner, länsstyrelser, skogsstyrelsen och motsvarande, såväl som ideellt engagerade, organisationer i både Skåne och anslutande regioner (inklusive Danmark) och markägare. Konferensen ska sprida den senaste kunskapen om den biologiska mångfalden i Skåne och hur vi bäst bevarar densamma. Vi ska locka ideella organisationer och inte minst ungdomar och därför tillämpar vi differentierade deltagaravgifter med lägre kostnad för dessa målgrupper.

BIOLOGISKA MÅNGFALDENS PRIS

Med Den biologiska mångfaldens pris vill vi sprida kunskap, skapa engagemang och intresse för biologisk mångfald hos allmänheten. Målsättningen med priset är att uppmuntra och stärka olika insatser för en rik biologisk mångfald i Skåne. Priset delas under 2017 ut för sjätte gången och nomineras kan alla som gjort en värdefull insats för vild eller odlad biologisk mångfald i Skåne. Pristagaren utses av en jury tillsatt av representanter från Naturskyddsföreningen i Skåne och Studieförbundet Skåne-Blekinge.

STORKPROJEKTET **TEXTEN AV PALLE: ska redigeras**

Varje år sparas ett antal årsungar för avel. När dessa individer blir häckningsmogna placeras de så att de inte går ihop med nära släktingar. Parbildningen sker i hägnet på Karups Nygård och de släpps ut i mars-april, när de normalt hade återvänt från vinterkvarteren.

Oftast börjar de häcka i nära anslutning till hägnet vilket medför en begränsning i hur många par som kan släppas på en plats. Dessa storkar flyttar inte på hösten eftersom de har vistats i hägn i flera år. Däremot producerar de ungar som kan flytta, samt bidrar till att bygga upp en stationär stam som agerar "lockbete" för vilda storkar som besöker Skåne.

Den enskilt viktigaste metoden för att det ska etableras en flyttande stam av häckande storkar, är att sörja för en maximal årlig höstflyttning av ungfåglar. Detta möjliggörs genom att släppa ut ett stort antal (50-100) flygfärdiga ungfåglar från hägnen som kan flytta tillsammans med ungar som har fötts i frihet. När dessa individer återvänder efter ca 3 år för att häcka kan de bygga upp en flyttande stam parallellt med den stationära. På sikt kan den stationära stammen ersättas av den flyttande. Storskaliga utsläpp av ungstorkar har endast varit möjliga år 2011 och 2012 eftersom produktiviteten tidigare har varit för låg. Därmed vet vi mycket lite om återvändandegraden till Skåne.

Infångning av ej flyttande årsungar. Eftersom det inte är naturligt att ettåriga storkar vistas i häckningsområdet, samt att det finns risk att de skulle störa de häckande paren, fångas årsungar som inte har flyttat in till hägnen. Detta görs vintertid genom att mata in dem.

För att öka storkstammens utbredning i Skåne används s.k. utsläppshägn varifrån par släpps ut på nya lokaler. Hägnen rymmer ca 8-10 storkar och fungerar enligt följande: På hösten flyttas några vuxna par till hägnet. På våren, när paren släpps ut, placeras några ungstorkar i hägnet för att öka chanserna att paren ska stanna och börja häcka. Efter några veckor flyttas ungstorkarna tillbaka. Proceduren upprepas tills en lokal population har etablerats. Platserna väljs ut med hjälp av ett kartmaterial över lämpliga storkbiotoper i Skåne framtaget av en forskargrupp vid Lunds universitet

Det finns mycket få naturliga platser där storkar kan häcka. En nödvändighet är därför att konstgjorda fundament uppförs i nödvändig omfattning. Dyliga konstruktioner uppförs såväl på platser där storkar släpps ut, samt på andra platser som anses lämpliga.

Samtliga storkar som föds i Skåne, samt enskilda vilda storkar, ringmärks. Ringmärkningen ger storken en identitet och gör det möjligt att följa storkarnas rörelser. Varje stork har en officiell ring med graverat nummer på det ena (högra) benet, samt tre färgade plastringar på det andra benet. Färgringarna kodar mot ringnumrets siffror och gör det möjligt att identifiera storken på mycket långt håll (flera hundra meter). Före 2009 användes Ringmärkningscentralens aluminiumring, men fr.o.m. 2009 är samtliga storkar märkta med ELSA-ringen, en svart kompositring med vita inskriptioner framtagen i Tyskland.

De storkar som övervintrar i Skåne stödutfodras när det är så kallt att de inte kan hitta mat i naturen. Detta är den enda stödutfodring som sker utanför hägnen, och en viktig grundbult i projektets arbete - de fira storkarna ska på egen hand klara av att föda sig och sina ungar under den tid då de normalt hade vistats i Skåne. Häckningsframgången är ett kvitto på landskapets kvalitet.

Varje år arrangerar Storkprojektet, på olika platser i Skåne, ett tiotal publika aktiviteter för allmänheten. Till det kommer ett 20-tal föredrag och privata guidningar vilka utöver spridning av information genererar inkomster till projektet.

SATSNING PÅ VÅTMARKER

Eventuellt överskott av försäljningen av vår bok om Skånes trollsländor är öronmärkt för något som ska gynna trollsländor. Vi vill satsa på information, anläggande och restaurering av våtmarksmiljöer, med fokus på trollsländor, groddjur och stork. Storkprojektet, Trollsländeföreningen och skånska kommuner är tänkbara samarbetspartners.

BARN- OCH FAMILJEAKTIVITETER

ANSVARIGA: YLVA FOLKESON, SOPHIE TRANBORG, KANSLIET

Vi vill stimulera till fler och mer barn- och familjeaktiviteter i Skåne. Med nedanstående verksamhetsområden ska vi verka för detta.

BLI VÄN MED EN ISELKOTT – holkutställning och snickeriverkstad

Projekt med bidrag av Region Skånes Miljövårdsfond. Projektansvarig är Ylva Folkesson, medan Magnus Billqvist och Anders Åsberg är rådgivande. Projektet vill sänka tröskeln så att fler engagerar sig i vården av sin närmiljö. Vi utser en plats i en välbesökt tätortspark där vi med markägarens tillstånd kan sätta upp en visningsplats för holkar och annat som man kan bygga för att gynna vilda djur. På platsen ordnar vi naturguidningar och holkbyggarworkshops med färdigsågat virke, så att även nybörjare kan glädjas över att bygga en egen holk.

NATURSNOKSLEDARE I SKÅNE

Vi vill utveckla barn- och familjeverksamheten i kretsarna i regionen genom fler natursnoksutbildningar och stöttning från kansliet. Hålla samman de som redan arbetar med snokar, ger dem möjlighet att träffas och att utbyta erfarenheter. Regelbundna träffar för våra snokledare i Södra Sverige, där vi utbyter idéer, erfarenheter, umgås och lär känna varandra. Besöka de kretsar som idag inte har någon snokverksamhet för att inspirera och hjälpa dem att komma igång med snokverksamhet. Snokverksamhet är ett bra sätt att hitta nya AKTIVA medlemmar till naturskyddsföreningen.

SKOGEN SOM KLASSRUM

Sedan 2008 har Naturskyddsföreningen och Naturskoleföreningen fortbildat över 6 000 lärare i över 80 kommuner runt om i Sverige i "Skogen som klassrum". Det är en kostnadsfri fortbildning som vi tillsammans med riksföreningen ska arrangera i Skåne under 2017.

KALENDARIUM 2017

TILLKOMMER: ätliga växter (kurs, april-maj), matsvampar (kurs), Café Planet (med Omställningsnätverket m fl), aktiviteter i samband med Bli vän med en igelkott, volontärutbildningar/-introduktioner (knyts till respektive uppdrag), HVM-upptakt, Skogen som klassrum.

JANUARI

14/1 Publik dag på Hörjelgården: naturvårdsröjning.

16/1 Styrelsemöte

21/1 Naturfestival, Sibbhult, Göingekretsen

21/1 Sociokratikurs, Omställningsnätverket

28/1 Uppstarts- och visionsträff, Omställningsnätverket

28/1 Publik dag på Hörjelgården: naturvårdsröjning/brännande av ihopsamlade rishögar.

FEBRUARI

18/2 Publik dag på Hörjelgården: naturvårdsröjning/brännande av ihopsamlade rishögar.

MARS

1/3 Styrelsemöte

4/3 Natursnoksledarträff, Trelleborg.

11-12/3 Omställningskurs, Helsingborg, Omställningsnätverket

18-19/3 Natursnokskurs i Skåne

21/3 Karin Lexén, generalsekreterare SNF, träffar kretsar och länsförbund i Lund.

22/3 Världsvattendagen, ev aktiviteter i Lund

25/3 Länsstämma i Osby

APRIL

1/4 Klädbytdagen

1/4 Publik dag på Hörjelgården: naturvårdsbränning/vid regn annat naturvårdsarbete.

8-9/4 Ejderens dag, SNF Ystad

9/4 Publik dag på Hörjelgården: risning/fagning av stubbskottsängen.

30/4 Publik dag på Hörjelgården: naturvårds- & trädgårdsarbete.

MAJ

6-7/5 Omställningskurs, Lund, Omställningsnätverket

6-7/5 Fågelskådningens dag (inte vårt arrangemang)

7/5 Storkprojektet: Fågelskådningens dag vid Fulltofta Storkhägn.

12-14/5 Rikskonferens i Skövde

14/5 Årsmöte Hörjelgårdens Vänner 10.00, därefter naturvandring 11.00

14/5 Storkprojektet: Nykläckta storkungar i Fulltofta Storkhägn.

18-19/5 Länsordförandekonferens i Göteborg (inte vårt arrangemang)

27/5 Publik dag på Hörjelgården: förslätter stubbskottsängen. 10.00 - c 14.00.

JUNI

5/6 Naturnatten

10/6 Publik dag på Hörjelgården: byggnadsvård.

11/6 Storkprojektet: Ringmärkning av storkar i Fulltofta.

18/6 Vilda Blommornas Dag

JULI

8/7 Publik dag på Hörjelgården: byggnadsvård.

29/7 Storkprojektet: Storksläpp vid Hemmestorps Mölla.

AUGUSTI

5/8 Ängens dag?

19/8 Publik dag på Hörjelgården: lieslätter stubbskottsängen.

SEPTEMBER

1-3/9 Falsterbo Bird Show

2-3/9? Ekorundan

3/9 Svampens dag

? Klimatfestivalen, Malmö

9/9 Publik dag på Hörjelgården: naturvårdsröjning.

OKTOBER

7/10 Publik dag på Hörjelgården: naturvårdsröjning.

NOVEMBER

11/11 Publik dag på Hörjelgården: naturvårdsröjning.

18-19/11 Biologisk Mångfald i Skåne 2017, Tyringe

DECEMBER

9/12 Hörjelgårdens Vänner. Strategidiskussion inför 2018 samt julbord för deltagare under året.